

Kupujte VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglaš v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

VOL. XXVII.—LETO XXVII. CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY (SREDA), OCTOBER 4, 1944 STEVILKA (NUMBER) 231

Rdeča vojska udarila v Jugoslavijo na novi fronti

Politični toki na konferenci za relief in rehabilitacijo po končanju vojne

Piše Herbert J. Seligmann
Mnogi izmed delegatov na konferenci v Montrealu v Kanadi imajo danes vtis, da bo nadalje delovanje UNRRA (United Nations Relief & Rehabilitation Administration) odvisno od ene same bistvene važne odločitve, ki mora kmalu pasti. V koliko bo mogla UNRRA lajšati gorje ljudi, katere je udarila vojna, je odvisno od tega, da-li bo ta organizacija, ki je bila ustanovljena v znamenju najgloblje in najlepšega človekoljubja, ostala v službi te inspiracije, ali le političnim interesom.

Pomanjkanje jamstva za mednarodno organizacijo

Te politične tendence nastajajo pod pritiskom odnošajev velikih med seboj. Do danes se ni nobene jamstva za to, da bo povojni čas prinesel s seboj mednarodno organizacijo, ki bi bila dovolj trdna, da veljalo ne bi bilo več treba gledati na to, kaj se godi v onih predelih, v katerih imajo svoje najvažnejše interese. Vsled tega morajo posvečati svojo pozornost vsakemu najmanjšemu koraku, ki bi utegnil vplivati na bodoči razvoj dogodkov.

Ruski vpliv v vzhodni Evropi priznan

Glede vzhodne Evrope pa je vestransko priznано, da bo ruski vpliv brez dvoma prevladoval. Na Poljskem bo mogla prevzeti oblast le taka vlada, ki bo za Sovjetsko Rusijo spremljiva. Romunija, Bolgarija, Jugoslavija in najbrže tudi Madžarska bodo del ruske sferne vpliva. Pogodba med Rusijo in Čehoslovako nam precej jasno kaže, kako se bodo razvijale stvari v teh predelih. Tudi v Montrealu se je zopet pokazalo, da se nameravajo Čehoslovaki politično usmeriti sprotredno z Rusi.

Kako se bo upravljala Nemčija

Drug predel Evrope, glede katrega še ni vse popolnoma jasno je Nemčija. Vesti, ki so se pojavile dozdaj, trde, da bodo Rusi upravljali vzhodni del Nemčije, dočim bodo Anglo-Amerikanci prevzeli odgovornost za zahodno predele.

Mnogo je ljudi, ki so mnenja, da bo Rusija postala na podlagi svojih vojaških uspehov in sile ruskih armad prva in odločilna vesela na evropskem kontinentu. To pa bi pomenilo, da ne bosta le vzhodna Evropa in Balkan, temveč tudi Nemčija pod ruskim vplivom.

Ugovori malih narodov

UNRRA konferenca v Montrealu se sestaja pod pritiskom različnih tendenc. Pod tem pritiskom se odločuje tudi vprašanje, da-li bo UNRRA pomagala tudi Italiji, in dobila v to svrhu na razpolago znesek od 50 milijonov dolarjev. (Od časa, ko je bilo to poročilo napisano, je bila pomoč za Italijo že odobrena. Op. ured.)

DOHODKI MESTNE ŽELEZNICE STALNO RASTEJO

Proučitev finančnega stanja clevelandske mestne železnice izkazuje, da so prejemki od januarja t. l. znašali \$1,582,142 več kot pa se je računalo v začetku leta, ko se je delal proračun. Prvotno se je pričakovalo, da bodo dohodki za tekoče leto znašali okrog \$2,450,000, na podlagi dohodkov iz 1. januarja pa se računa, da bodo dejanski dohodki znašali okrog \$23,032,146.

NE BO SLIK

Mr. Anton Grdina sporoča, da odslej se ne bo več kazalo slike na vrtu, pač pa v prostorih Medkulturne knjižnice na E. 55 St. in St. Clair Ave. Prva predstava bo v sredo, 25. oktobra in potem vsako drugo sredo.

Begunka v Egiptu išče sorodnike v Zed. državah

Uredništvo "Enakopravnosti" je prejelo pismo iz begunskega taborišča v Egiptu, datirano 25. avgusta, 1944, ki se glasi:

"Spodaj podpisana Slava Prime, poročena Pegan, naproša, da bi sporočili v časopisu sledeče: Prosim svoje sorodnike iz družine Prime, rojene v Trnovem pri Ilirski Bistrici na Notranjskem (Julijska Benečija), da se javijo na spodnjem naslovu, oziroma, da mi sporoče, ako jim je znano, kje biva moj brat Stano Prime.

"Nahajam se z možem in 5-letnim sinčkom že od januarja t. l. v tem begunskem taborišču, kamor smo dospeli po 4-letni internaciji v Italiji. Rada bi slišala vsaj od vas, ker od doma nimam nikakih poročil.

"Toplo se vam zahvaljujem že naprej za vašo uslugo.

"Udana

"Slava Pegan."

Piše naj se na: Slava Pegan, W.N.R.R.A. Refuges Camp, Group 1 Tolumbat M. E. F. Egypt.

Kratke vesti

AL SMITH, BIVŠI GOVERNER, UMRIL

NEW YORK, 4. oktobra. — Danes zgodaj jutraj je umrl Alfred E. Smith, star 70 let, ki je bil leta 1928 predsedniški kandidat demokratske stranke, poprej pa governor države New York. Pokojni je bil svoj čas velik prijatelj predsednika Roosevelta, ki je leta 1928 predložil njegovo ime konvenciji demokratske stranke. Ko pa je leta 1932 izgubil boj za ponovno nominacijo, je postal grenak in je vodil odprto opozicijo Rooseveltovi administraciji. Zadnja leta ni bil več politično aktiven.

14 LETALCEV SE VRNILI IZ ROMUNJE

Včeraj je bil vesel dan za 14 clevelandskih družin, v katerih krog so se vrnili njih sinovi, bratje in možje, ki so se po dolgih mesecih vojnega ujetništva v Romuniji vrnili domov. V ujetništvo so prišli, ko so bili bombniki tekom napadov na oljno polja v Ploestiju zbita na zemljo. Ko je Romunija kapitulirala, so bili osvobodjeni.

POLJAKI V VARŠAVI SO KAPITULIRALI

LONDON, 3. oktobra. — Gen. Tadej Komorowski — znan tudi pod imenom gen. Bor — je danes naznanil, da so poljske sile, ki so se v Varšavi borile proti Nemcem, prenehale z odporom, ker jim je zmanjkalo municije in potrebnih. Istočasno se iz Moskve poroča, da so poljski gerilci v Varšavi, ki so na klonjeni Rusiji, niso podali, temveč da se borijo iz mesta proti sovjetskim linijam na vzhodnem bregu Visle, in da so nekateri oddelki v svojem prizadevanju uspeli.

Izgled za zmago Lauscheta 7. nov. je sijajen

Poizkusno glasovanje v Cuyahoga okraju mu daje 161,000 glasov večine

Današnji "Plain Dealer" poroča, da poizkusno glasovanje, ki ga je omenjeni list napravil v Cuyahoga okraju, kaže, da bo župan Frank J. Lausche pri govnerskih volitvah 7. novembra v svojem domačem okraju dobil ogromno večino 161,000 glasov nad svojim republikanskim tekmečem James Garfield Stewartom iz Cincinnatija.

Ta številka bazira na pričakovanju, da se bo v okraju udeležilo volitev 475,000 državljanov in državljanek. Glasovi vojakov pri tem niso upoštevani, ker poizkusno glasovanje med njimi ni mogoče.

V poizkusnem glasovanju se je pokrilo ključne preceinke v 12 vartah širom okraja. Oddanih je bilo 2,472 poizkusnih glasovnic. Na tej podlagi je bilo za Lauscheta oddanih v mestu Clevelandu 71 odstotkov vseh glasov, v okraju izven Clevelanda 58 odstotkov, skupaj v okraju in mestu pa 67.1 odstotkov.

Stewart je na isti podlagi dobil v mestu 29 odstotkov vseh glasov, v okraju 42 odstotkov in obeh skupaj pa 32.9 odstotkov.

Ako so odstotki točni, bo Lausche v Cuyahoga okraju dobil več glasov, kot pa jih je bilo še kdaj oddanih za katerega-koli govnerskega kandidata v zgodovini okraja. S tako ogromno večino v domačem okraju, bi Lausche z lahkoto odtehtal možno prenost, ki bi jo imel njegov nasprotnik v farmerskih okrajih. Kar se tiče večjih mest v državi, se splošno priznava, da bo Lausche dobil v njih večino, ali približno enako število glasov kot njegov republikanski nasprotnik.

BRUNA CASTAGNA

Nocoj se je otvorila sezona opernih priredb, ki jih bo Philadelphia La Scala operna družba podala v clevelandskem mestnem avditoriju.

Mnogo izmed umetnikov, ki bodo v svetovno znanih in priljubljenih operah ob tej priliki nastopili, so člani tudi Metropolitan operne družbe. Podanih bo sedem oper in sicer vsak večer ter v soboto in nedeljo popoldne. Zaključna opera bo podana v nedeljo, 8. oktobra. —

Kakšni so načrti desničarjev v Evropi

MEXICO CITY, 26. septembra. (O.N.A.) — Britanski konzervativci in katoliški politiki polagajo temelje desničarski akciji v povojni Evropi, je izjavil eden tukajšnjih diplomatov, češ, splošni obrisi te politike so danes že postali jasni. Dejal je predstavniku Overseas News Agency, da mu je njegova vlada dostavila nekaj podatkov o nedavnih razgovorih Winston Churchill s papežem Pijem XII. ki to potrjuje.

Ako je verjeti tem informacijam, sta se angleški premier in papež sporazumela, da bo, katolicizem igral važno vlogo v osvobojenih deželah povojne Evrope in najbrže tudi v premagan in poraženi Nemčiji.

Načrt za Nemčijo

Nekaj dni pred Churchillovim obiskom je predložil dr. Ludwig Kaas, bivši prvak nemške katoliške stranke centra, ki je danes eden bibliotekarjev v Vatikanu, papežu svoj načrt, kako naj se ustanovi vlada v Nemčiji po Hitlerjevem porazu.

Papež je baje ta načrt odobril, a Churchill mu tudi ni mnogo oporekal.

Papež je tudi za to da se ustanovi na Francoskem močna katoliška stranka, ki naj bi bila osnovana na načelih italijanske krščanske - demokratske stranke. Navidezno se Churchill sklada tudi s tem načrtom.

Desničarske tendence v Franciji in Češkoslovaški

Dejstvo, da je bil imenovan za de Gaulle-ovega zunanjega ministra George Bidault, ki je demokrat in zelo veren katolican, smatrajo, da je že prvi korak v tej smeri. Bidault je bil prej urednik lista "L'Aube", ki je bil katoliški list, a se je leta 1938 izjavil proti sklepu pakta v Monakovem.

Dalje pravijo te vesti, da si papež zelo prizadeva, da bi podprl pozicijo Jana Šramka, ki je ministrski predsednik čehoslovaške vlade v Londonu, in katerega Churchill baje zelo čisti. Ojačanje Šramkove pozicije bi pomenilo seveda, da bi se položaj dr. Beneša poslabšal — a Beneša imajo za nekoliko preveč Rusom prijaznega.

LOVCI POZOR!

V igri "Deseti brat" potrebujemo kompletnih lovskih oblek. Kdor jo ima in bi jo hotel proti odškodnini posoditi, je prošnja, da takoj telefonično pokliče R. Widmarja, EN. 5053. Obleke se bo rabilo v nedeljo.

PREVZELA GOSTILNO

Poznana Mr. in Mrs. Anton in Antonia Gombač, ki sta več let vodila gostilno na E. 152 St., sta prevzela gostilno in gasolinso postajo od rojaka Frank Lenca, na Route 20, Madison, O. Priporočata se znancem in rojakom, da jih ob priliki obiščejo.

DAROV!

V našem uradu so te dni darovali: za Lauschetovo kampanjo po \$5.00: Mr. in Mrs. Mike Japel, 1214 E. 172 St., ter Mr. John Sirc, Midway, Pa., ki je tudi za SANS daroval \$5.00.

Vstopnina je od \$1.00 do \$3.50 za rezervirane seje, za otroke pa je polovična cena.

POGON ZA OBKOLITEV BELGRADA V POLNEM RAZMAHU; NOVI UDAR PRIHAJA OD DONAVE

LONDON, sredo, 4. oktobra. — Rdeča vojska je danes udarila v Jugoslavijo na novi 55 milj široki fronti in se v svojem novem navalu s severovzhoda nahaja samo še 37 milj od Belgrada, ki je že dejansko oblegan od partizanskih čet maršala Tita.

Rusi so udarili severno od Donave in ohromili ves komunikacijski ustroj v vzhodni Jugoslaviji, ko so zavzeli važna pokrajinska središča Petrovgrad, Belo Crkev, Vršac in na ducate drugih krajev in železniških postaj.

Romuni in Bolgari v akciji z Rdečo vojsko

Vtis obstoji, da so v novi ofenzivi udeleženi tudi Romuni, medtem ko nemška poročila omenjajo prisotnost bolgarskih motoriziranih formacij.

Berlinske vesti pravijo, da so Rusi vrgli v novo ofenzivo pet divizij, morda okrog 50,000 mož in ustvarjajo vtis, da so te divizije motorizirane in da imajo s seboj tudi precej oklopnih formacij.

Poročilo iz Sofije pravi, da se Bolgari sedaj borijo pod sovjetsko komando.

Operacije v Baltiku

Rusi so tudi naznanili zavzetje estonskega vtoka Ristna, ki dominira Riški in Finski zaliv, in poročilo iz Moskve javlja, da je Rdeča vojska na vzhodnem koncu Češkoslovaške v Karpatih zavzela ducat nadaljnjih trgov in vasi.

Madžarski radio istočasno poroča o Ruski ofenzivi proti Cluj, glavnemu mestu Sedmograške v severni Romuniji, ki so jo Madžari okupirali tekom vojne.

Amerikanci zabili močno zagozdo v Siegfried linijo

Prva ameriška armada se bori, da pride Nemcem pri Aachenu na bok; stara linija je prebita

GL. VRH. STAN ZAVEZNIŠKE EKSPEDICIJSKE SILE, sredi, 4. oktobra. — Ameriška infanterija in oklopne kolone nadaljujejo z ljuto borbo v vrzeli, kateri so zabili v Siegfriedovo linijo, v mogočem poizkusu, da pridejo Nemcem v razdejanem Aachenu na bok ali pa da jih obkoli.

Uradno naznanilo, ki je bilo snoči objavljeno na glavnem stanu, pravi:

"Napad se nadaljuje in naše sile prodirajo dalje napram odporu, ki se na raznih točkah razlikuje."

4 milje široka vrzel zabita v linijo

Štiri milje široka vrzel skozi staro Siegfriedovo linijo, v ozadju katere se nahajajo novejša trdnjave iste linije, ki so jo Amerikanci napravili po ljutih bojih tekom ponedeljka in torika nad Aachenom, se nahaja 12 milj severno od prve vrzeli v nemških fortifikacijah pod omenjenim strateškim mestom.

Dvojni udar v nemško obrambno linijo se nahaja na eni točki 30 milj od Koelna, na drugi pa 32 milj od Duesseldorfa.

Kupujte vojne bonde in vojni-vrčevalne znamke, da bo čimprej poraženo osiše in vse, kar ono predstavlja!

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
4231 ST. CLAIR AVENUE - HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)
By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalecu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year - (Za celo leto)\$6.50
For Half Year - (Za pol leta)3.50
For 3 Months - (Za 3 mesece)2.00
By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year - (Za celo leto)\$7.50
For Half Year - (Za pol leta)4.00
For 3 Months - (Za 3 mesece)2.25
For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year - (Za celo leto)\$8.00
For Half Year - (Za pol leta)4.50
Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

DONALD BELL:

Naciji poskusijo nov način politike požgane in opustošene zemlje...

Iz Švice prihaja poročilo iz zanesljivega vira, da nameravajo nacisti poskusiti novo verzijo politike požgane zemlje — in sicer v Nemčiji sami. Njihova ideja pa je, da uničijo le identiteto Nemcev mesto njihovih materialnih vrednot.

Glasom te švicarske vesti nameravajo Nemci popolnoma ugonobiti do zadnjega vse arhive, sezname, rojstne knjige, itd., sploh vse kar bi moglo v bodočnosti dati podatke o identiteti Nemcev. Tudi katastrofe in druge dokumente, iz katerih so razvidne lastninske pravice, nameravajo uničiti.

Ako pride do tega, da izvedejo ta peklenski načrt, bodo postavili zavezniške pred probleme, katerih obseg si težko predočiti. Vsa moderna civilizacija ima svoje temelje na podatkih, ki so zapisani na papirju. Človek, katerega identiteto ni mogoče določiti, je v vsaki moderni družbi velika nadloga. Kaj bi pomenila masa od 80 milijonov ljudi brez imena, saj pa niti ne moremo misliti.

Dalje pa je treba pomisliti, da moramo vedeti v Nemčiji, kdo je posestnik vsake imovine — to je, ako nečemo napraviti iz Nemčije komunistično državo, kar na noben način nečemo. Ako je vse uničeno, vsi podatki o računih v bankah in vse lastninske knjige in zapiski, bo postalo popolnoma nemogoče, vrniti lastnino njenim prvim posestnikom, in to morda za veliko večino nemškega naroda.

Po stališču nacistov je ideja dobra, kajti tudi oni, ki trde, da je kriv ves nemški narod in ne samo nacisti, delajo male razlike glede različnih skupin v nemškem narodu. Ves svet si je edin v tem, da bo treba kaznovati člane nacistične stranke, Gestapo in SS-krvnike bolj strogo kot druge Nemce. Mnogo je med omenjenimi takih, ki zaslužijo smrt. Junkerji, veleindustrijalci, višji uradniki v Nemčiji pa so krivi bolj kot skupine, in bodo morali biti kaznovani na ta način, da se jim bo odvzelo privilegije in njih oblast. Dozdej pa še nikdo ni zahteval, da se jih vse uniči tudi telesno. Lord Vansittart in njegova šola so skrajno ostri napram nemškemu narodu, a vendar priznavajo, da so delavski sloji manj krivi v pogledu vojne in Hitlerjevega režima kot ostali narod. Rusi tudi razlikujejo med masami naroda, in upoštevajo, da so nekateri nasprotovoli režimu, a drugi vleki koristi iz njega. Rusko stališče je, da morajo Nemci kot narod v celoti nositi breme posledic za njih vojno, tako v političnem kot v materialnem pogledu. Toda le krivci, nacisti, Gestapo in SS čete bodo odgovorni za zločine, katere so zagrešili.

Ako bi bili nacisti zares patrijotje, bi izjavili, da nemški narod ni istoveten z njimi. Zrtvovali bi sami sebe, in poskušali tako rešiti narod. Toda nacisti niso patrijotje in tudi ne gentlemani. Vsled tega hočejo ustvariti tako situacijo, da bodo vsi enaki, tako da bodo zavezniški naleteli v Nemčiji le na velikanske mase anonimnih ljudi, ki se med seboj sploh ne bodo več razločevali. Oni dobro vedo, da bo usoda nemškega naroda v celoti v tem slučaju mnogo huja, toda to jih ne moti, ker vedo, da bo obenem njih usoda, usoda nacistov, mnogo lažja...

Ta ideja se je rodila iz ponovnih zavezniških groženj, da bo vsak posamezni vojni zločinec zasledovan in kaznovan. Vlade evropskih držav imajo že sezname, ki štejejo na tisoče imen, celo na deset-tisoče. Tako so se Nemci spomnili na nemško prislovno, ki pravi, da "meščani v Nurembergu niso nikdar obesili onih tatov, katerih niso mogli ujeti." Torej: Uničiti je treba vse dokumente identitete, in one, katere vsakdo v Nemčiji nosi na sebi, bo treba ponarediti. Vsi Nemci, ki se boje zasledovanja, bodo enostavno spremenili svoja imena. Ker imajo nacisti vse arhive in druge urade v svojih rokah, jim bo kaj lahko, preskrbeti vsem nacistom napačne iden-

titete in ponarejene dokumente za njih nove osebne podatke.

Mogli bi ugovarjati, da so veliki voditelji nacistov predobro znani, da bi se mogli na ta način skrivati. To je tudi res — največje nacistične glave se bodo morale skrivati daleč, v skritih kotičkih v Nemčiji, Španiji ali Argentini. Največja skrb nacistov je ta, kako naj se milijoni nacistov, SS vojakov in gestapovcev skrijejo in izgube med množicami nemškega naroda.

Vprašanje vojnih zločincev pa je šele del tega problema. Neoporečno je, da se bodo morali zavezniški nasiljati kolikor toliko na poštene Nemce, tako v Avstriji kot v Nemčiji sami, in sicer čisto ne glede na to, kakšen režim bodo uvedli. Do gotove meje bodo v vsakem slučaju potrebovali sodelovanje vsaj dela nemškega prebivalstva. Ako Himmler sam napravi zdaj v Nemčiji kaos identitet, bi moglo celo vojnim zločincem uspeti, da se vtihotajo v upravo v Nemčiji. Vseskozi te zadnje mesece je Himmler ubijal vse znane proti-naciste. Poklal je ljudi kot Thaelmanna, Goerdelerja, in ambasadorja Hasela. Ti, in druge njegove žrtve, so bili ljudje, ki so poznali mnogo nacistov, posebno takih, ki so manj znani v zavezniških krogih izven Nemčije.

Jasno je seveda, da bodo znali zavezniški razrešiti tudi ta problem, vsaj do gotove meje. Mnogo bo tudi Nemcev, ki bodo gojili osebne želje po maščevanju nad krivimi nacisti, in imeli interes na tem, da se Nemčija prelevi v zares demokratično državo. Kajti vsi pametni Nemci bodo vedeli, da so edino le nacisti krivi vse sedanje nesreče nemškega naroda.

25-letnica dram. društva "Ivan Cankar"

Cleveland, O. — K 25-letnici dramskega društva "Ivan Cankar." — Kadar se zida novo posloj, je važno, da se postavi dovolj močan, soliden temelj, ki je zmogel prenašati težo, ki se na njega zgradi. Ravnotako važno je tudi, kadar se organizira novo kulturno društvo, da se istemu določi in postavi tak temelj, ki drži organizacijo skupaj in ji omogoča obstanek, uspešen razvoj in dolgo življenje.

Ustanovitelji dramskega društva Ivan Cankar so brez dvoma imeli vse to na vidiku, ko so položili temelj pred 25. leti temu tako plodonosnemu društvu. Določili so, da naj služi narodu s tem, da dosledno goji slovensko dramatik v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave., dokler bo Dom obstojal in dokler bo kaj zanimanja med Slovenci za tovrstno umetnost v Clevelandu.

Spominjam se, da smo imeli že pred 25 leti razne pesimiste, ki so napovedovali Slovincem v Ameriki smrt že tedaj. Rekli so, da bomo k večjemu še kakšnih deset let životali kot narodna skupina, potem pa bomo utonili kot kamen v vodi v amerikanizmu. Naznanjali so, da bo kmalu konec slovenskega časopisa v Ameriki, tako tudi društev in vsega drugega, kar smo si zgradili. Ampak v zadnjih 25 letih nismo še umrli, niti se nismo razgubili. Obratno! V zadnjih 25 letih so Ameriški Slovenci pokazali toliko energije in napredka, kot v nobenih časih prej ne toliko. Dokazali smo, da je krepko živimo in da nas še ne bo tako hitro konec.

V zadnjih 30 letih se je po naselbinah v Ameriki zgradilo veliko Narodnih domov, večjih in manjših, ki služijo društvom za seje in njihovim družabnostim. Prosvetna društva so v zadnjih 25 letih dosegla naravnost velikanske uspehe. Pevska društva so podala z našimi domačimi močmi na oder opere in operete; dramska društva pa krasne igre.

Da, zadnja leta je vojna res precej omejila naš napredek. Ampak, ko bo enkrat te črne noči konec, bo zasijal nov kristalen dan, kot še nikdar prej tako, vsem Slovincem tukaj v Ameriki in v starem kraju. Se že dani. Potrpimo sedaj in ne bodimo malodušni, da bo zdaj pa zdaj vsega konec. Ohranimo zaupanje v boljše bodočnost.

Politični toki na konferenci za relief in rehabilitacijo po končanju vojne

(Nadaljevanje s 1. strani)

no dvomljivo, da bi Italija sploh kdaj plačala. Tako bi torej podpora Italiji le zmanjšala razpoložljiva sredstva za podporo in obnovo škodo, katero so utrpeli žrtve napadov osi — in sredstva, ki so danes na raz-

polago v to svrhu, so že zdaj premajhna.

Nekateri predstavniki manjših narodov so prepričani, a koravno tega ne povedo na glas, da igrajo pri vsem tem politični pomisleki najvažnejšo vlogo.

Problem repatriacije 30 milijonov pregnancev

Druga vevlačna točka, ki je zelo nevarna in še ni jasno obdelana, je velikanski problem repatriacije ljudi, pregnanih iz njihovih domov. Računajo, da obsegajo pregnanci preko 30 milijonov ljudi, ki so brez strehe nad glavo, disorganizirani, lačni, mnogi med njimi bolni, nešteti odtrgani od svojih rodbin, starši, ki žive vsak za sebe a njih otroci zopet drugje.

Nekateri delegatov v Montrealu trde, da je ta problem ravno tako važen kot vprašanje obleke, obutve in hrane. A koravno je jasno, da ni mogoče začeti odvažati nazaj tih nesrečnejših, predno niso njih dežele osvobodjene, so vendar prepričani, da bi bilo treba že zdaj z vsjo jasnostjo povedati, po kakšnih načelih se namerava UNRRA lotiti tega problema.

Mednarodne konference so vedno počasne. Včasih se težko, ki so videti nepremostljive v začetku, pozneje kar naenkrat same od sebe izgube — toda tu so na mizi problemi, načelna vprašanja. Od tega, kako bodo razrešena, bo odvisno, kako se bodo razvijali mednarodni odnosi v povojnem svetu.

Urednikova pošta

Detroit, Mich. — Drugi Ameriški slovenski kongres v Pittsburghu je bil velika manifestacija slovenske solidarnosti. Carnegie Music Hall je bila sedežna, tudi galerija je bila polna. Iz vseh držav Unije so dospeli delegatje. Bilo jih je 2900 in lepo število gostov. Vzorna disciplina je vladala skozi vse zborovanje. Delegacija se je zavedala resnih časov in velikega pomena nastopa vseh Slovanov, da se prepreči vsak poskus razdvojenja privrskov srednjega veka, ki je glavni vzrok nesporazumu in slovenske nesloge. Če bomo Slovenci v bodoče nastopali enotno, bomo preprečili nov svetovni požar, ki bi ponovno uničil milijone nedolžnih ter upropastil našo dečo in vnuke.

Kongres je pozdravil pittsburghski župan Scolley. Zasedanje je vodil podpredsednik profesor J. Zmrhal. Otvoritveni govor je imel predsednik Vseslovenskega kongresa Leo Krzycki. Sledilo mu je več drugih. Vsi so poudarjali potrebo skupnega delovanja za doseg trajnega miru, bičali politiko izolacije in priporočali ponovno izvolitev Roosevelta. Deležni so bili navdušenega aplavza, posebno oni, ki so bili kratki in povedali mnogo. Kongres so pozdravili tudi jugoslovanski pomorščaki s predsednikom pomorskega društva. Nobeno oko ni ostalo suho, ko so najprej predsednik in nato kapitana Slovenec in Hrvat v živih besedah orisali silno gorje, ki vlada v Jugoslaviji. Zbornica jim je neprestano vzkliknila. Sploh pa je bilo opaziti, da je jugoslovanska osvobodilna vojska z junakom Titom, poleg predsednika Zedinjenih držav dobila največje priznanje.

Jugoslovanska delegacija (med temi 70 Slovincem) je nadkrilila v delegatij in sodelovanju. To se je posebno pokazalo, ko je predsednik ZOJSA ob sklepu kongresa, pozval Jugoslovane na skupno slikanje, da se odpošljejo posnetki našim hrabrim borcem v staro domovino in s tem moralno podkrepimo njih gigantsko borbo za obstanek in narodno svobodo.

Ne smemo pozabiti, da je Slovenski ameriški kongres stalna organizacija. Vsi zavedni Slovenci bi morali biti člani te velepomembne organizacije. Članarina je samo en dolar na leto. Zapomniti se moramo, da Slovani lahko postanemo odločilen faktor, ne le v Evropi, ampak tudi na svetovnem pozorišču, če bomo skupno delovali v bratski slogi, se otresli ostankov srednjega veka in klerofašizma vseh vrst.

STAMPING OUT THE EVIL.

da se odpošljejo posnetki našim hrabrim borcem v staro domovino in s tem moralno podkrepimo njih gigantsko borbo za obstanek in narodno svobodo.

Ne smemo pozabiti, da je Slovenski ameriški kongres stalna organizacija. Vsi zavedni Slovenci bi morali biti člani te velepomembne organizacije. Članarina je samo en dolar na leto. Zapomniti se moramo, da Slovani lahko postanemo odločilen faktor, ne le v Evropi, ampak tudi na svetovnem pozorišču, če bomo skupno delovali v bratski slogi, se otresli ostankov srednjega veka in klerofašizma vseh vrst.

"Na straši se truda, ne plaši se boja, kar more, to mož je storiti dolžan."

Goriški slavček je utihnil za vedno — njegove besede naj živijo vedno v naših srcih in se naj zrealizirajo v našem delu.

Lia Menton

Jesensko razpoloženje

Cleveland, Ohio. — Da, pravo jesensko razpoloženje s plesom in pristo zabavo priredi prihodnjo soboto zvečer, društvo Svobodomiselnih Slovencev, št. 2 S. D. Z.

Marsikaj lepega se nam je že priredilo v Slovenskem narodnem domu, za kar gre čast tistim, ki se trudijo in zanimajo, da naši lepi običaji in življenje slovenske kulture bo še dolgo živelo med clevelandskimi Slovenci.

Za prireditev v soboto so si pa mlajše članice tega društva omislile nekaj posebnega novega, časa primernega.

Gotovo ste že vsi opazili kako lega je jesen, ko začne listje rumeneti in se spreminjati v različne barve, in ko potem po lagoma začnejo odpadati eno za drugim, eno lepše od drugega. Vse to bo tako umetniško napravljeno, da se bodo plesalci počutili kot v gaju košatih dreves. Kdor pa bo ulovil srečna peregaa, ga čaka poleg še nagrada.

ZENSKJE SUKNJE

iz tovarne po velikih nižjih cenah kakor kje drugje, na WILL CARR

BENNO B. LEUSTIG

ENDicott 3426

1034 ADDISON

JOS. ZELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD
5502 ST. CLAIR AVE.
Automobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpoloženje
Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo.
COLLINWOODSKI URAD:
452 East 152nd Street
Tel.: KENNEDY 1000

GOZDOVNIK

Povest iz ameriškega življenja
Spisal KAROL MAY

(Nadaljevanje)

"Nič me ne briga!"
"Utegne biti sovražnik!"
"Nič me ne briga!"
"Treba se bode bojevali!"
"Nič me ne briga!"
"Spravite in pripravite se!"
"Šel sem v savano, da bi risal in slikal, in da bi ulovil 'dirjalca travane.' Naredila sva pogodbo, po kateri vi dobite svojo plačo, zato pa imate mene čuvati in varovati vseh telesnih nevarnosti. Divjak je vsled tega vaša stvar."

"Pogodba me res obvezuje pogibelj nase vzeti, ali če jaz obnemorem, potem ste izgubljeni tudi vi!"

"Nič me ne briga!"
"O, ni sovražnik, Komanč je; morete mirno dalje risati, sir Wallerstone."

Tudi Komanč, počasi se bližajoč, je bil prijel za svojo puško. Spoznal pa je, da nista Apača, da sta blodolčnik, od katerih se mu ni bilo nič posebnega bati.

"Stoj!" zavpije Wilson v o nem žargonu (pokvarjeno besedje), ki je naveden med Indijanci in Mehikanci. "Kaj dela rdeči mož tu na lovišču svojih sovražnikov?"

"Je li moj beli brat prijatelj Apačem?"

"Prijatelj je vsem, ki mu da jo mirno hoditi in sovražnik je vsem onim, ki hočejo okusati njegovo kroglo."

"Bode li Apačem govoril, da je videl sina Komančev?"

"Molčal bode kakor odbit rog."

"Potem bo moj beli brat ohranil svoj ogavek," glasi se ponosni odgovor Indijanca, svojega konja zmeraj bližje goščega.

Lahen smehljaj šine čez preperelo Wilsonovo lice.

"Oho! Kaj je moj rdeči brat tako velik vojak? Sto Komančev in dvesto Apačev bi se za stonj trudilo, dobiti moje lasce."

"Potem je blodolčnik ljubljeneč Manitoava, ker Sokoljeoko dobi ogavek vsakega moža, ki ga hoče imeti."

"Sokoljeoko?" Zaničljive poteze izginejo ter naredi mesto veselju. "Slišal sem o Sokoljeočesu, Komanču; ima zvesto oko, hrabro srce, močno roko. Kaj dela v Apačevini?"

"Imeti hoče ogavek Črnega tica, figovega glavarja Apačev in pa kožo 'razbojnikov travane', ki so tamkaj v gorah."

"Razbojnika travane? Mešanik pa Rdečeročnik? Kaj sta hudobnjaka res tukaj?"

"V Meglogorju sta, hočeta umoriti Velikega orla, Treskavca, Sledonajdnika."

"Tristo takih! 'Knezi gozdov in gospodje travan' so v tej deželi? Moram jih videti, pomagati jim moram. — Sir Wallerstone, dovolite, da vam predstavim tu Sokoljeoko, najhrabrejšega Komančev."

"Ne briga me nič! Imam risati!"

Zapadnjak je opustil daljne poskušnje, da bi razpredel občni pogovor.

"Moj rdeči brat, povej Velikemu orlu, kadar z njim govori, da ga pozdravlja Wilson, Montanec."

Sokoljeoko mu bo izrekel ime, katero so slišala njegova ušesa. Če ostane moj brat z možem s štirimi očmi dolgo tu, drži naj puško v pripravi! Razbojniki travane imajo dvanajst Apačev pri sebi, in drugih enajst rdečih šakalov pride od reke, da se z njimi združijo."

"Kje ima svoje taborišče rod Črnega tica?"

"Nima vigvama pri sebi. Četa

bledolčnikov je šla v Meglogorje zlata iskat; uničil jo je, ko je solnce zatonilo na zapadu ter se napotil s svojimi vojniki proti Bivoljezeru."

"Kaj dela tam?"
"Pojde po čede in oglavke blodolčnikov."

"Pojde li za njim moj rdeči brat?"

"Iskal bo Velika orla, pri katerem je sledonajdnik, ki pojde na Bivoljezero, ako sliši, da Črnotič hoče tam umoriti njegove bele prijatelje. Sokoljeoko ga bo spremljal."

Wilsonu se lice razjasni.

"Potem pojdejo 'knezi gozdov' tudi na Bivoljezero?"

"Sokoljeoko čuti tako v možganih."

"Tedad bo moj rdeči brat tudi mene tam našel," obeta na pol glasno Wilson v poindijanjenem narečju, Angležu dočela nerazumljivem. A glasneje pristavi: "Pozna li Sokoljeoko mustanga, 'dirjalca travane' nazvanega?"

"Sokoljeoko je slišal o njem. Beli žrebec je to, ki ga ne more ujeti nobena roka. Oči iskrijo ogenj, nosnice, pihajo sopar, griva se mu vleče po zemlji in njegova kopita delajo iskre na skali."

"Videli so ga v ravninah Black Fork."

"Zdaj pojde na obali Rdeče reke in na Bivoljezero, ker mustang rajši pije v senci gozda, nego na odprtih bregovih reke."

"Sir Wallerstone!"
"Master Wilson!"

"Ta Komanč gre na Bivoljezero..."

"Ne briga me nič!"

"Tam najde nekaj zelo redkega."

"Ne briga me nič!"

"Namreč 'dirjalca travane', ki gre na Rdečo reko."

Mahoma se vzdigne Anglež s stola, obrne se, prime zlati lornjon s palcem in kazalcem leve ter motri Indijanca s pogledi, v katerih se je izražalo zmeraj večje zadovoljstvo. Še enkrat premeri Anglež z ostrim pogledom Sokoljeoko. Krasna, divjevitna postava, ki jo je predstavljal na veličastnem konju, uplivala je premagljivo na njegov umetnihi čut.

"Master Wilson, vprašajte ga, če smem posneti njegovo sliko!"

Zapadnjak se obrne h Komanču, ki je konja prignal do razstavila in s strmečimi pogledi

di primerjal risbo z vrhovi Meglogorja.

"Kaj vidi moj rdeči brat?"

"Beli mož je velik čarovnik. Ali more tudi podobno človekovo zagrabit, da ne umrje?"

"Ali naj zagrabi ono mojega rdečega brata?"

"Kdo jo dobi?"

"Dvakrat jo zagrabi in enkrat jo dobi moj brat. More jo s seboj vzeti v vigvam ter podariti skvovi svojega srca."

Sokoljemuočesu se razsvetijo pogledi.

"Pa naj začneja veliko zdravilo."

"Kaj govori?" vpraša Anglež.

"Pravi, da le, če tudi on dobi eno sliko."

"Dobi jo. Postavite ga s konjem tako, da ga imam desno pred solncem."

Wilson prime Komančevega konja za uzo ter ga postavi, kakor je odgovarjalo želji Angležev. Sokoljeoko se zgane v najponosnejše držanje, ki mu je bilo mogoče. Wallerstone postavi nov papir, prime risalo, in — čuda seja sredi Apačevine, obkrožena z nevarnostmi grozovite stepe, se je pričela.

"Uff!" da svojemu srcu odduška v grlovnem glasu. "To je Sokoljeoko, Komanč!"

Razjezd, odgne sedlo, pa pritrudi sliko med njim in med sabrako, da se ni mogla pokvariti.

Anglež se je podal zopet na izdelovanje svoje slike ter za vse drugo ni imel očesa.

"Kdaj bo moj beli brat na Bivoljezeru?"

"Zdaj še ne ve," odgovori Wilson.

"Pozna li Bivolotok?"

● Ni ga še videl, ker njegova domačija leži veliko sto dni hoda proti polnoči od dežele Komančev. Pa našel ga bo, ako se pokaže potrebno, da ga išče."

"Konji mojega brata so mladi

in čvrsti; ako zdaj odjezdi, bo tamkaj, preden se solnce drugič poniža. Rio Gila izliva v Rdečo reko tam, kjer mu rdeči in beli možje dajo ime Rdečih vilic. Moj brat se obrni vodi nasproti na Bivoljezero. Stel bo veliko otokov in kadar do sedmega pride, vidi Bivolotok. Tam čaka deset vojakov Komančev na Sokoljeoko. Moj brat jim reči, da Apači gredo, za njim pa Komanč s knezovi gozdov."

"Kaj Apači ne bodo poprej tam od mene?"

"Ne bodo. Brodarijo v svojih čolnih proti vodi, moj brat pa ima tri brze konje. Sinovi Komančev naj mimo puščajo pse Apačev in naj se jim ne kažejo."

"Prinesem jim to poročilo."

Sokoljeoko izvleče nož, pa s svojih gamaš odreže gumb, umetno izdelan iz ježevih ščetin.

"Moj brat jim pokaži ta želod, pa bodo znali, da je prijatelj Sokoljemuočesu! — Komanč govori hvalo svojim belima bratom za veliko zdravilo!"

V kratkem galopu oddirja proti goram. A prišedši do panog, ustavi hipoma konja. Prav

Legion Commander

Edward N. Scheiberling of Albany, N. Y. was elected American Legion commander at their Chicago convention, succeeding Warren Atherton of Stockton, Calif. Scheiberling was in World War I.

WAR BONDS in Action

Action on Kwajalein in the Pacific. Back up these Americans by stepping up your payroll savings. Every dollar you save in Bonds now not only will speed the day when our boys take over Tokyo but also store up fighting power for you in any postwar emergency. Sign up today for an extra Bond.

U. S. Treasury Department

Holland Airborne Invaders

British paratroopers in a C-47 transport plane as they started on the journey which took them far behind the German lines in Holland during the airborne invasion of the low country. They advanced about 30 miles in five hours after landing, met with strong opposition, including a German trap, and were not able to contact their main lines.

Tri leta je odkar potivša v hladni zemlji. Ko si zatisnila svoje blage oči, si se sešla s sinom, ki je umrl pred leti. Ob tretji obletnici pa imaš pri sebi tudi drago hčerko Rozo, ki Ti je sledila tja, kjer ni ne solz in ne trpljenja. Tvoj soprog, dva sinova in hčerka pa Te objokujemo in čakamo ko bo prišel tudi za nas čas, da se snidemo z vami!

Zalujoči družina

SIBERT

Cleveland, Ohio, dne 4. oktobra, 1944.

Naznanilo

Centenim rojakom naznanjeva, da sva kupila od Frank Jelenca

Gostilno in gasolinsko postajo na ROUTE 20, MADISON, OHIO

Ko se nahajate v naši naselbini, ste vabljeni, da se ustavite pri nas. Postregli bomo vedno z najboljšo pivo, vinom in prigrizkom. Avtomobilistom pa bomo tudi nudili točno in zadovoljivo postrežbo s gasolinom in oljem ter oskrbo avtov.

ANTON in ANTONIA GOMBAČ

V BLAG SPOMIN

ob tretji obletnici kar je umrla naša ljubljena soproga in mati

ROZALIJA SIBERT

ROJENA RIBNIKAR

Zatistila je svoje blage oči dne 4. oktobra 1941.

Tri leta je odkar potivša v hladni zemlji. Ko si zatisnila svoje blage oči, si se sešla s sinom, ki je umrl pred leti. Ob tretji obletnici pa imaš pri sebi tudi drago hčerko Rozo, ki Ti je sledila tja, kjer ni ne solz in ne trpljenja. Tvoj soprog, dva sinova in hčerka pa Te objokujemo in čakamo ko bo prišel tudi za nas čas, da se snidemo z vami!

Zalujoči družina

SIBERT

Cleveland, Ohio, dne 4. oktobra, 1944.

Naznanilo

Centenim rojakom naznanjeva, da sva kupila od Frank Jelenca

Gostilno in gasolinsko postajo na ROUTE 20, MADISON, OHIO

Ko se nahajate v naši naselbini, ste vabljeni, da se ustavite pri nas. Postregli bomo vedno z najboljšo pivo, vinom in prigrizkom. Avtomobilistom pa bomo tudi nudili točno in zadovoljivo postrežbo s gasolinom in oljem ter oskrbo avtov.

ANTON in ANTONIA GOMBAČ

V BLAG SPOMIN

ob tretji obletnici kar je umrla naša ljubljena soproga in mati

ROZALIJA SIBERT

ROJENA RIBNIKAR

Zatistila je svoje blage oči dne 4. oktobra 1941.

Tri leta je odkar potivša v hladni zemlji. Ko si zatisnila svoje blage oči, si se sešla s sinom, ki je umrl pred leti. Ob tretji obletnici pa imaš pri sebi tudi drago hčerko Rozo, ki Ti je sledila tja, kjer ni ne solz in ne trpljenja. Tvoj soprog, dva sinova in hčerka pa Te objokujemo in čakamo ko bo prišel tudi za nas čas, da se snidemo z vami!

Zalujoči družina

SIBERT

Cleveland, Ohio, dne 4. oktobra, 1944.

Naznanilo in zahvala

S tugo in žalostjo v naših srcih sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je nemila smrt posegla s svojo koščeno roko in nam ugrabila našega največ ljubljenega in nikdar pozabljenega sina in brata

Jacob Zagar

Dragi sin in brat je po daljši boleznii umrl dne 27. avgusta in k zadnjemu počitku na pokopališče Calvary smo ga položili dne 31. avgusta po opravljenih cerkvenih obredih v cerkvi sv. Vida. Star je bil 35 let.

Našo iskreno zahvalo izrekamo vsem onim, ki so s venci in cvetjem okrasili krsto pokojnega, ko je ležal na mrtvaškem odru. Zahvalo izrekamo sledečim:

Teti Anna in sestricam Sophie in Ann, Mr. in Mrs. J. Zakrajšek in Mamie, Mrs. Bostič, Howard in Frances, Mr. in Mrs. Anton Strniša st., Mr. in Mrs. John Klančar, stricnikom John in Frances Zakrajšek, stricnikom Mr. in Mrs. Anthony Strniša in družini, stricnikom Mr. in Mrs. Lloyd Strniša in družini, stricnikom Mr. in Mrs. Fred Strniša in družini, Mr. in Mrs. Anton Skerlep in Sophie, družini Opeka, Locherie Ave., Mr. in Mrs. Louis Stopar in družini, družinam Bole in Šega, družini Frank Koss, prijateljem iz White House, The Third Barracks, Camp Campbell, Ky., dekletom Richman Bros., Shop No. 4, družini Spartans, St. 576 SNPJ, Minnie Kranjc, John Korosec in družini ter Grandma, Martha, Joe in Mary Ann White, Mr. in Mrs. Schlarb ter Mr. in Mrs. Močnik, Mr. in Mrs. Frank Cerlivenik ter Stan in Emma Zorc, Evelyn Ivone ter Bill Schuster, družini Zandar, Glass Ave., družini Candon, Ann Mahovlic, Frank Tomšič in družini, Matt, Pauline in Little Matt Debevec, Mrs. Frances Lunder, Nick Spelich in družini, Mr. John Hostnik in Miss Elizabeth Hostnik, sosedom iz Parmalee Ave., za skupni vense: J. Conko, George Miller, Bargholt, Mrs. Kurtzman, G. Hamilton, Wm. O'Brien, John Patrie, Alice German, Joseph Koesel, Mrs. Kenders.

Hvala lepa vsem, ki so darovali za sv. maše, katere se bodo brale za mir in pokoj duše umrlega, in sicer:

Prijateljem White House, Mr. in Mrs. H. Weiss, družini Frank Stefančič, družini Opeka, Locherie Ave., Mr. in Mrs. R. Zaas, družini Može in E. Karnak, Dorothy Strniša in Anna Klančar, Mr. in Mrs. L. Stopar in družini, Mr. in Mrs. Adolph Rupe, Annie Kranjc, Mr. in Mrs. Frank Kranjc, Mr. in Mrs. Krist Stokel, Mrs. Shepec, Mr. in Mrs. Anton Znidarski, Mr. in Mrs. Louis Rigler, družini Frank Koss, družini Opeka, E. 71 St., Mr. in Mrs. J. Schuster, Mrs. Frances Hočevar, Rose Jeram, Mrs. Zigavec, Mrs. Ilad, družini Fred Strniša, Mr. in Mrs. Frank Kranjc ml., Mrs. Lazner in Mary, družini Pisanski, Mr. in Mrs. Joe Edrick, Mr. in Mrs. Frank Sukowski, Mr. in Mrs. Fink in družini, Mr. in Mrs. Laus in Alice, Mary Mahovlic, Martin Kessler, Rose Mahovlic in Lucille Vopenik, Sophie Piascik, Mrs. Lucia in Dorothy, Mrs. Pike in Mary Doleno.

Hvala lepa tudi onim, ki so darovali v gotovini, in sicer:

Mr. in Mrs. Math Zandar in družini, Mr. in Mrs. Anton Skerlep in družini, Mr. in Mrs. John Habat, Mrs. Belaj, Mrs. Centa, Mrs. Spik, Mrs. Gornik, Mrs. Frances Hočevar, Mrs. Tračnik, Mr. in Mrs. Ed Dietz, Mr. in Mrs. Bill Rettger, Mr. in Mrs. Ludvig Perhavec, Mrs. Meznarsic, Richman Family, Marquette Metal—From the Women and Boys of the Bench.

Najlepša hvala vsem, ki so prišli pokojnika pokropiti, ko je ležal na mrtvaškem odru, vsem, ki so ga spremlili k zadnjemu počitku, in nosilem krste.

Pogrebno mu zavodu Jos. Zele in Sinovi izrekamo našo zahvalo za vso pomoč v tej bridki uri ter za lepo urejen pogreb. Izv. Baziliku se zahvaljujemo za lepo opravljene cerkvene pogrebne obrede.

Posebna zahvala badi izrečena Mrs. Opeka in hčerkam za vso pomoč v času boleznii in tolažbo ob času smrti.

Vsem, ki ste nam na katerikoli način pomagali in nas tolažili v bridki izgubi ljubljenega sina in brata, izrekamo našo zahvalo. Če smo slučajno pomotoma izpustili ime katerega, prosimo, da nam oprostite, ter se mu enako najlepše zahvaljujemo.

Ti, dragi in nikdar pozabljeni sin in brat, prestal si trpljenje tege sveta. Kruta usoda je zahtevala, da si v najlepših letih za vedno zatisnil svoje mile oči. Tebe ni več med nami, toda Tvoj duh bo ostal v živem spominu naših src do konca dni! Počivaj v miru — snivaj sladko!

Zalujoči ostali:

JACOB in AGNES, oče in mati; LT. STANLEY, brat; CPL. ANTONIA, sestra, ter veliko sorodnikov.

Cleveland, Ohio, dne 4. oktobra, 1944.

ZNAMENJE ŠTIRIH

LONDONSKA POVEST

ANGLEŠKI SPISAL A. CONAN DOYLE

S pisateljevim dovoljenjem poslovenil D. B.-n.

(Nadaljevanje)

Da bi jo bili potopili, se mi je zdelo neverjetno. To sem vedel, da mora biti "mali" Jonatan precej premeten, to je pokazal posebno s tem, da je neprenehoma opazoval Jerneja Solto in kdaj bo našel zaklad. Ko je prišel v London, si je gotovo najel kako skrivališče, odkoder je prežal na zaklad. Predvsem je moral skrbeti, da je kolikor mogoče svojega tovariša prikri-val očem ljudij, kajti ta je bil kot Indijec z otokov Andaman-skih tak, da bi bil vzbujal splošno pozornost vselej, kadar bi se bil prikazal na ulicah. Oba sta prilezla iz skrivališča gotovo v temni noči in sta morala paziti, da sta prišla še pred svitom zo-pet v varnost. Po izjavi gospe Smith pa je bila ura že tri pro-č, ko so dobili ladjo. Uro pozneje je bil že dan in mnogo ljudij je bilo na nogah. Iz tega sem skle-pal, da niso daleč. Smitha sta dobro plačala, da bi molkal, nje-govo ladjo pa sta pridržala za zadnji beg in hitela z zakladom v svoje skrivališče. V eni izmed poznejših noči sta najbrže v krilu črne teme dospela do ka-ke ladje pri Gravesendu, kjer sta bila brezdvomno že prej vse pripravila za odhod v Indijo ali pa Ameriko.

"Kaj pa ladja? Te vendar ni-sta vzela v svoje skrivališče."

"Prav lahko. Vendar "Auro-ra" ni mogla biti bogve kako daleč, čeprav je ni bilo mogoče videti. Zamislil sem se v polo-žaj "malega Jonatana", pre-vdarjal kaj bi storil mož, kakr-šen je on. Ladjo nazaj poslati ali jo pridržati v kaki ladjes-taji, bi pomenilo toliko, kot poli-ciji zasledovanje olajšati. Kako je mogel torej ladjo skriti, pa jo vendar obenem pri rokah i-meti v slučaju, da bi jo rabil? Premislil sem, kaj bi storil jaz v njegovi koži. Po mojih mislih je ostala samo ena rešilna pot; izročiti ladjo kakemu izdelova-telju ladij z naročilom, da iz-vrši kakšno neznatno popravo. Tako bi ladja prišla v varno ladjestajo in bi bila skrita, pri tem pa bi jo v par urah lahko zopet dobil, če bi jo rabil."

"Saj zdrava pamet pravi, da mora biti tako," sem pripomnil jaz.

"Pa ravno take stvari se la-hko prezro. Sklenil sem torej na ta način preiskovati. Preoblečen v navadnega pomorščaka sem preiskal ladjestaje vseh ladje-delnih ob reki. Petnajstkrat sem se opekkel, pri šestnajsti, Jakob-sonovi, pa sem izvedel, da jim je izročil "Auroro" pred dvema dnevoma neki mož z leseno no-go v popravilo krmila. "Ampak krmilo je popolnoma nepokvar-jeno," mi je odgovoril delovod-ja, "tista tam je z rdečimi pa-sovi." Prav v tem trenutku pa zapazim Mordekaj Smitha, po-grešanega lastnika ladje. Imel ga je precej pod kapo in izdal se je s tem, da je na ves glas kričal, kdo je on in kako je ime njegovi ladji; sicer bi ga ne bil spoznal."

"Zvečer ob osmi uri moram i-meti "Auroro", je vpil, "ravno ob osmih! imam dva gospoda, ki čakata!" Gotovo sta ga do-bro plačala, kajti bil je zelo raz-sipen z denarjem ter delil na le-vo in desno šilinge. Nekoliko ča-sa sem ga sledil, dokler ni izgi-nil v neko krčmo."

"Sel sem potem nazaj na dvo-rišče in postavil na stražo ene-ga izmed naših dečkov, ki sem ga bil med potjo srečal. On nam bo dal na bregu reke, z žepnim robcem znamenje, kdaj odjadra "Aurora".

Mi ostanemo z ladjo nekoliko

v stran reke, in čudno bi mora-lo biti, če se nam ne posreči do-biti oba tička in pa zaklad, z e-no besedo, vse."

"Svoj načrt ste vsekakor iz-vrstno izmislili, naj si že bodo ljudje pravi ali ne," je pristavil Jones, "toda če bi bila vsa stvar v mojih rokah, bi postavil rajši nekaj policajev v bližino in dal oba tička prijeti, kakor hitro bi prišla na dan."

"No, ti bi lahko čakali celo večnost. Mali Jonatan je preme-ten tiček. Najprej gotovo pošlje kakega ogleduha, in kakor hi-tro sluti najmanjšo nevarnost, izgine zopet za en teden v svoje skrivališče," je odgovoril Hol-mes.

"Toda Mordekaj bi bili pa vendar lahko zgrabili in ga pri-silili, da bi vam povedal nje-govo skrivališče," sem pristavil jaz na to.

"To bi bil bob v steno. Sta-

vil bi, da se Smithu še ne sanja ne, kje se tička skrivata. Kaj pa se je on brigal, dokler je imel dosti žganja in povrhu še dobro plačo. Poslala sta ponj, kadar sta ga potrebovala. Vse sem dobro preudaril in po mojih mi-slih bo na ta način še najboljše."

Med tem pogovorom je dirja-la naša ladja od enega Temzine-ga mosta do drugega. Ko smo dospeli v staro mesto, so zlatili zadnji solnčni žarki križ Sent-Pavelskega zvonika. Ko smo pripluli zopet pod Tower, se je že zmrčilo.

"Tisto tam je Jakobsonova ladjedelnica," je izpregovoril Holmes, kačoč na kup razmeta-nih jamborov in vesel. "Počasi križajmo gor in dol; ker je vse polno ljudi, nas ne bo nihče za-pazil."

Vzel je iz žepa nočni daljno-gled ter gledal na breg reke. "Svojo stražo sicer vidim na do-ločenem mestu, vendar ne daje nikakega znamenja."

"Potem pa ladajmo nekol-i-ko časa ob reki navzdol in po-čakajmo "Auroro", je hitro pri-stavil Jones.

Bili smo v tem trenutku vsi nekako vznemirjeni, celo polica-ja in kurjači, ki so si komaj mo-gli predstavljati, za kaj gre.

1925

1944

HAZNANILO IN ZAHVALA

Globoko potrti od prevelike žalosti nazna-njamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je daleč preko morja na Saipan otoku izgubil svoje mlado življenje naš preljubljeni in nikdar pozabljeni sin in brat

Pfc. Raymond Stefe

ki je dne 3. julija 1944 podlegel sovražni krogli in za ljubezen domovine žrtvoval svoje življe-nje v najlepših mladeniških letih, star komaj 19 let. Rojen je bil dne 21. maja 1925 v Clevelan-du, Ohio.

V spomin pokojnemu je bila opravljena sv. maša v cerkvi sv. Vida dne 8. avgusta 1944, ter se želimo prisrčno zahvaliti Rev. Andrew Andreyu za opravljeno slovesno sveto mašo in gan-ljive cerkvene obrede. Enako tudi prisrčna hva-la Rev. Francis Baragi in Rev. Victor Tomcu za asistenco pri sveti maši.

Prisrčno zahvalo želimo izreči vsem, ki ste darovali za svete maše, ki se bodo brale za mir-ni pokoj blage duše našega nesrečnega sina in brata, kakor tudi vsem, ki ste nas tolažili v teh težkih in žalostnih dnevih in se udeležili svete maše v spomin pokojnemu.

Prisrčna zahvala tudi vsem, ki so izrazili so-žalje osebno ali pa s poslanimi sožaljnimi kar-tami.

Našo prisrčno zahvalo izrekamo tudi voja-kom James Turk, E. 62 St., Stanley Godic, Nor-wood Rd., John Strojcin, E. 64 St., Louis Dus, E. 61 St., za udeležbo in častno stražo pri sv. maši.

Preljubljeni in nikdar pozabljeni sin in brat, prezgodaj si moral žrtvovati svoje mlado življe-nje za domovino in tako daleč od nas zdaj počivaš, da ne moremo pohiteti na Tvoj grob, toda spomin na Tebe bo živel v naših srcih do konca naših dni. Mirno spavaj v oddaljeni tuji zemlji in uživaj večno veselje pri Bogu, kjer vlada sre-čni mir.

Zalujoči ostali:

JOHN in JENNIE STEFE, starši
AGNES, sestra

FRANK in CPL. WILLIAM, brata

Cleveland, Ohio, 3. oktobra 1944.

"Ne vemo za gotovo, če bodo šli ob reki navzdol," je odgovoril Holmes. "Odtod dobro vidi-mo v ladjedelnico; nasprotno pa nas oni ne morejo tako la-hko zapaziti. Noč bo jasna; ne kaže drugega, ko da ostanemo, kjer smo. Poglejte no še enkrat tja. Ali ne plapolja v zraku ne-kaj belega?"

"Je že res, vaš dečko maha z robcem; čisto dobro ga razlo-čim," sem vpil jaz.

"In tamkaj je tudi Aurora", vzklikne Holmes, "in leti kakor bi jo veter nesel! — Halo, kur-jači, kurite, hitimo za njo kar najhitreje mogoče. Hitro za ti-stim parnikom z rumeno lučjo. To bi bilo pa vendar preneumno, če bi nam nazadnje še ušla."

(Dalje prihodnjik)

Mali oglasi

Dajte vaš fornez sči-stit sedaj! Boljša postrežba in boljše delo. Fornez in dim-nik sčiščen po "vacuumu"

\$4 do \$6

National Heating Co.

Postrežba širom mesta

FAirmount 6516

MOŠT IN SODI

Kakor vsako leto dobite tudi letos pri nas pristni Concord in beli mošt ter nove sode od žga-nja. Se priporočam.

Ludwig Gustinčič

Lockwood Rd., Perry, Ohio
Tel.: Perry 3149

Popravljamo vsakovrstne
RADIO APARATE
Imamo slovenske plošče
Beachland Radio Electric
774 E. 185th St. — KEn. 7123

Oblak Mover

Se priporoča, da ga pokliče-te vsak čas, podnevi ali po-noči. Delo garantirano in hi-tra postrežla. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

John Oblaka

1146 E. 61 St.
HE 2730

Harold Furniture Co.
708 East 185th St.
FINO POHIŠTVO PO ZMER-NIH CENAH
Dajemo Eagle znamke — in lahke-pogoje za odplačevanje

Pridite in oglejte si
našo zalogo novih spomladanskih zastorov in "draperies."
PARKWOOD
HOME FURNISHINGS
7110 St. Clair Ave.
Odprto ob večerih

Mike's Electric Service

Ekspertno popravilo na vseh izdelkih pralnih strojev in vacuum čistilcev.
Delo jamčeno — cene zmerne.

11706 Union Ave., WA. 1895

ZA PRIHRANEK — PRIMERJAJTE
NAŠE CENE
Pohištvo, preproge, peči, električni pralni stroji, ledenice, radio aparati in godbeni instrumenti.

SMERDA'S 5800 Broadway

Preko 30 let zanesljivosti

ZA POPOLNO ZADOVOLJ-STVO Z JEKLENO

GRAND plinsko PEČJO obiščite

The Newburgh Furniture Co.

4000 E. 71 St., blizu Harvard

Kupujte vojne bonde!

Za delavce

Delajte v naselbini

MI POTREBUJEMO

Hammer Drivers

kovaške delavce
težake

Dobra plača od ure, produk-cijski bonus, "attendance" bo-nus, in overtime.

Johnston & Jennings
Co.

877 ADDISON (od St. Clair)
EN. 0635

Dobra dela NA RAZPOLAGO

/ za

moške IN ženske

Plača od ure
med najvišjimi

TOVARNA Z BODOČNOSTJO

ZA VAŠO PRIROČNOST

Imamo tri urade za
uposlitev

ZGLASITE SE PRI NAJ-BLIŽJEMU

1368 West 3rd Street
severno od Superior,
blizu Square

880 East 72nd Street
severno od St. Clair Ave.

17000 St. Clair Ave.
glavna tovarna

odprto dnevno 8:30 zj. do 5. pop.
ob sobotah do 12. poldne.

Zaprto ob nedeljah

CLEVELAND GRAPHITE BRONZE CO.

Zakrajsek Funeral
Home, Inc.,

6016 ST. CLAIR AVENUE
Tel: ENDicott 3113

Za delavce Za delavce

Napravimo zmago sigurno!

Izvrstna prilika za delo pri 100% izdelovanju kritičnih vojnih predmetov.

Potrebuje se moške

PACKERJE IN NAKLADALCE

Shear operatorje in pomočnike, punch press

operatorje, pomočnike in Crane operatorja

METAL STAMPING INSPEKTORJE

MILLWRIGHTS — MAINTENANCE POMOČ-

NIKE — TRACTOR OPERATORJE

Geometric Stamping Co.

VOJNA TOVARNA

1111 E. 200 ST.
IV. 3800

THE TELEPHONE CO. POTREBUJE ŽENSKE ZA OSKRBNICE

za poslopja v downtownu

Polni čas šest večerov v tednu

od 5.10 pop. do 1.40 zj.

Najboljša plača od ure v mestu — Stalno delo

Zahteva se izkaz državljanstva — Zglasite se

Employment Office, 700 Prospect Ave., soba 901

od 8. zj. do 5. pop. dnevno razven ob nedeljah

The Ohio Bell Telephone Co.

Dekle ali ženska

dobi delo za splošna hišna opravi-la. Prosta ob nedeljah. Plača \$25. tedensko poleg hrane. — Vpraša se na 6512 Hough Ave.

Ženske za delo

Služite polno plačo ko se učite. Stalno delo pri 60 let-stari firmi.

Dobra bodočnost

POTREBUJEMO

Assemblers
Punch Press operatorice
Solderers

Strojne operatorice
Inšpektorice
Time Keepers

Dnevni in nočni šift

Dobra plača od ure in overtime
in plača od komada

10 ur dnevno

5-dnevni delovni teden

THE BISHOP & BABCOCK MFG. CO.

1285 E. 49 St. — od St. Clair

Mali oglasi

Petindvajset letnica

Slovenskega doma
na Holmes Ave.

V SOBOTO, 21. OKT.

Dr. Presv. Srca Jezusovega

Predsednik Frank Baraga,

7702 Lockyear Ave.; podpred-

sednik Anton Hlabše, 1082 E.

72 St.; tajnik Frank A. Turek,

985 Addison Rd.; blagajnik An-drej Tekauc, 1023 E. 72 Place;

zapisnikar Matija Oblak, 1235

E. 60 St.; nadzorniki: Anton

Pozelnik, John Znidarsič in

John Martinčič. Društvo zboru-

je vsako drugo nedeljo v mese-

cu v SND ob eni uri popoldne v

dvorani št. 3 staro poslopje.

Asesment se pobira na seji in

vsakega 25. v mesecu na domu

tajnika od 6. do 8:30 zvečer.

Mali oglasi

CE POTREBUJETE novo streho ali pa če je treba vašo streho popraviti, se obrnite do nas. Izvršimo velika in maj-hna dela na trgovskih poslopijih in do-movih. Brezplačni proračun.

Universal Roofing Service
1106 St. Clair Ave. — CH. 8376-8377
Ob večerih: ME. 4767

Modno trgovino

se prodaja; tudi krasna hiša s 6 sobami; izborna trgovina za družino. Takoj je treba le, maj-hno vplačilo. Lahko jo poizku-site. Zglasite se med 2. in 3. uro popoldne na 5422 Storer Ave. Vzemite Scranton Rd. bus.

Hiša za eno družino

na 15810 Calcutta Ave., v Col-linwoodu, se prodaja. Prijazno iz-delana znotraj, velika dvojna garaža, lota 35x135. Oglejte si jo lahko ob večerih ali v ne-deljo ves dan. Pokličite IV. 5674.

Želi se kupiti

cirkulacijsko peč na plin za gretje 4 sob. Kdor ima napro-daj, naj pusti naslov v uradu tega lista.

B. J. RADIO SERVICE

1363 E. 45 St. HE. 3028

Prvovrstna popravila na vseh vrst radió aparatih

Mati in hči

ki ste obe zaposleni, iščeti stanovanje s 4 ali 5 sobami. Kdor ima za oddati, naj pusti naslov v uradu Enakopravnosti.

Odrasli družini

se odda v našem stanovanju s 4 sobami. Nahaja se blizu E. 200 St. Za naslov se poizve v uradu Enakopravnosti.

Radi selitve

iz mesta, se prodaja kuhinjsko peč, ki ni bila dolgo rabljena. Kuhinjsko mizo in 4 stole, otroško posteljico, majhen gretelj na premog. Proda se po nizki ceni. Vpraša se pri Mrs. Mary Tonkovich, 1011 E. 64 St., št. 5

Hiša naprodaj

9 sob, garaža. V dobrem stanju. Cena \$4500. Poizve se na 15800 E. 49 St.